Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Herziene begroting 2023, ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)

Beslispunten
1. In te stemmen met de herziene begroting 2023 van de ODZOB en geen zienswijze in te dienen.
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 van de ODZOB en geen zienswijze in te dienen.
3. In te stemmen met de opgestelde conceptbrief en deze te verzenden aan de ODZOB.
4. De financiële gevolgen te verwerken in de eerste turap 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027 van de gemeente Geldrop-Mierlo.

Inleiding
Voor u ligt de herziene begroting 2023, ontwerpbegroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 van de ODZOB. Met de toezending van deze stukken wordt de raad voor 8 juni 2023 in de gelegenheid gesteld een eventuele zienswijze op de herziene begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 kenbaar te maken alvorens het Algemeen Bestuur deze begroting vaststelt.

1. Herziene begroting 2023
De begroting is gebaseerd op de uitgangspunten uit het *financieel perspectief 2023* zoals dit in december 2022 door het algemeen bestuur werd vastgesteld. In deze herziene begroting voor 2023 wordt enkel ingegaan op de gevolgen van de loon- en prijsontwikkelingen en de neerwaarts bijgestelde declarabiliteit als gevolg van de herijkte ziekteverzuimprognose. De financiële gevolgen van het principeakkoord over een nieuwe Cao voor 2023 zijn verwerkt in de voorliggende herziene begroting 2023. Daarnaast wordt ingegaan op het versterken van de reservepositie van de ODZOB.

2. Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de ramingen uit werkprogramma's voor 2023 en het collectiefprogramma 2023. Vervolgens is, in afstemming met de deelnemers, in beeld gebracht welke ontwikkelingen er worden verwacht die impact hebben op de programmering voor 2024. Hierbij gaat het onder andere om de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging bouwen en de bevoegdheids-verschuiving van de bodemtaken (van provincie naar gemeenten). Daarnaast neemt het omzetvolume toe wegens werkzaamheden wegens sloopmeldingen/asbestsaneringen en meldingen gesloten bodemenergiesystemen. In de opgedragen werkprogramma's voor 2023 is er nog vanuit gegaan dat de Omgevingswet in werking zou treden per 1 juli 2023. Deze datum is inmiddels verschoven naar 1 januari 2024.

Eerdere besluitvorming
Jaarlijks wordt de ontwerpbegroting van de ODZOB voorgelegd aan de raad

Wat willen we bereiken
We willen een duidelijke begroting vanuit de ODZOB waarin helder naar voren komt welke taken zij in het kader van het verlengde bestuur voor ons uitvoeren en waarbij de te bereiken resultaten worden benoemd.

Argumenten

Herziene begroting 2023

1.1 Sluitende herziene begroting 2023
De ODZOB heeft een sluitende begroting gepresenteerd. In het financieel perspectief 2023 werd de tariefontwikkeling geschetst exclusief de gevolgen van de nieuwe Cao die van toepassing is op de ODZOB. Op basis van het bereikte principe-akkoord is in beeld gebracht met welke aanvullende kosten rekening gehouden moet worden en wat hiervan het effect is op de tariefontwikkeling.

In het financieel perspectief 2023 is het volgende beeld gepresenteerd over de tariefontwikkeling:

Ontwikkeling	*Structureel*	*Tijdelijk*
Vastgesteld gemiddeld uurtarief begroting 2023	€ 102,50	
Doorwerking bijgestelde indexering uit 2022	€ 4,12	
Bijgestelde indexering 2023	€ 1,94	
Lagere declarabiliteit: 1.320 uur/fte		€ 2,05
Voorlopig gemiddeld uurtarief 2023	**€ 108,56**	**€ 2,05**

Voortschrijdend inzicht (in de herziene begroting 2023) toont de volgende tariefopbouw:

Ontwikkeling	*Structureel*	*Tijdelijk*
Voorlopig gemiddeld uurtarief 2023	€ 108,56	€ 2,05
Principeakkoord nieuwe Cao voor 2023	€ 3,60	
Maatregelen beteugelen ziekteverzuim (*fitte organisatie*)		€ 0,95
Gemiddeld uurtarief herziene begroting 2023	**€ 112,16**	**€ 3,00**

1.2 Nieuwe Cao voor gemeenten
Bij de besluitvorming over het *financieel perspectief 2023* werd een voorlopig bijgesteld gemiddeld uurtarief van €110,61 vastgesteld. Het principeakkoord over de nieuwe Cao heeft een tweeledig gevolg; enerzijds betreft dit de hogere salariskosten en anderzijds gaat het om een stijging in het aantal verlofdagen. De overeengekomen salarisverhoging komt voor de ODZOB neer op een loonkostenstijging van 7,5%. Er was (vanuit de Macro Economische Verkenning 2023) al rekening gehouden met een loonindexering van 3,3%. Per saldo leidt dit tot een aanvullende loonindexering van 4,2%, ofwel een tariefstijging van € 3,01.
Vanaf 2023 hebben de medewerkers recht op één extra bovenwettelijke verlofdag. Hierdoor daalt de declarabiliteitsnorm van 1.320 uur per uur naar 1.313 uur per fte en stijgt het benodigd aantal fte. Dit leidt tot een verhoging van het uurtarief met € 0,59.
Het totaaleffect van het Cao-principeakkoord op het gemiddeld uurtarief komt hiermee uit op € 3,60.

1.3 Fitte organisatie
De ODZOB kampte in 2022 met een hoog ziekteverzuim, waar ook de gehele publieke sector in 2022 mee geconfronteerd werd. Mede hierdoor is de fitheid van de ODZOB verder onder druk komen te staan. Er zijn (tijdelijk) middelen nodig om weer een fitte organisatie te worden, dit leidt tot een

tariefstijging van € 0,95. Dit als aanvulling op de compensatie wegens de lagere declarabiliteit (effect hoger ziekteverzuim op het uurtarief: € 2,05).
Als gevolg hiervan bevat het gemiddeld uurtarief in de herziene begroting 2023 een tijdelijke component van € 3,00 per uur (te weten: € 2,05 + € 0,95).

1.4 Versterken reservepositie ODZOB
Het voorlopige resultaat over 2022 is zodanig dat er een bedrag van circa € 530.000,- resteert in de algemene reserve. Om te komen tot het vastgestelde minimum van € 1,2 miljoen is er een eenmalige storting van € 670.000,- nodig.
Op basis van de voorlopige cijfers over 2022 is in de herziene begroting 2023 gepresenteerd waar de eenmalige bijdrage ter versterking van de reservepositie per deelnemer op uitkomt. Voor Geldrop-Mierlo bedraagt de deelnemersbijdrage € 14.591,-. (was € 24.205,- in de kaderbrief 2024).
Nadat de jaarstukken 2022 definitief zijn vastgesteld kan het definitieve overzicht met de benodigde eenmalige bijdragen worden opgesteld. Besluitvorming over de daadwerkelijke versterking van de reservepositie vindt plaats bij het vaststellen van de herziene begroting 2023 (de AB-vergadering van 14 september 2023).

Ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

2.1 Sluitende begroting 2024
De ODZOB is erin geslaagd om een sluitende begroting op te stellen Er heeft een extra indexering van 4,2% op het uurtarief plaatsgevonden Vanaf 2024 is 5 mei een jaarlijkse feestdag voor werknemers bij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Hierdoor daalt de declarabiliteit in 2024 naar 1.306 uur per fte in het primaire proces. Dit leidt tot een verhoging van het gemiddeld uurtarief met € 0,74

Net als in 2023 is ook voor 2024 een tijdelijke tariefsverhoging voorzien van € 3,00 per uur (lagere declarabiliteit en fitte organisatie)

De tariefontwikkeling voor 2024 bouwt voort op het tarief uit de herziene begroting 2023 en is als volgt:

Ontwikkeling	*Structureel*	*Tijdelijk*
Gemiddeld uurtarief herziene begroting 2023	€ 112,16	€ 3,00
Loonontwikkeling uit de MEV 2023 (2,2%)	€ 2,45	
Prijsontwikkeling uit de MEV (2,0%)	€ 2,17	
Nieuwe Cao: extra feestdag vanaf 2024	€ 0,74	
Gemiddeld uurtarief begroting 2024	**€ 117,52**	**€ 3,00**

Kanttekening
1.1 (Tijdelijke) tariefverhoging "fitte organisatie" mogelijk ook na 2024
Voor 2023 en 2024 is een tariefverhoging voorzien. In de jaren daarna moet er voortdurende aandacht zijn om een fitte organisatie te blijven. Op dit moment kan niet worden uitgesloten dat de noodzakelijke blijvende aandacht voor een fitte organisatie permanente maatregelen vergt. In de komende jaren zal dit duidelijk moeten worden en een passende plaats moeten krijgen in de volgend jaar op te stellen

ontwerpbegroting 2025. De uitwerking van de tijdelijke opslag vraagt daarnaast om een concretisering van de maatregelen die hieruit bekostigd worden.

1.2 Werkprogramma 2023
De ODZOB baseerde de Herziene begroting 2023 op de werkprogramma's 2022. Hierdoor is in deze begrotingswijziging helder inzichtelijk wat het gevolg van de prijsstijging is. Echter er zijn ook extra lasten die gepaard gaan met een wijziging in het werkprogramma. Deze staan niet in de bijgevoegde herziene begroting 2023.
In het werkprogramma 2023 worden meer diensten afgenomen bij de ODZOB. Deze toename leidt nog tot een aanvullende vraag naar middelen van afgerond € 28.000,- in 2023. Dit bedrag nemen we mee in de 1e tussentijdse rapportage 2023.

Wat gaan we daarvoor doen?
Planning
De ODZOB heeft op 15 maart 2023 de herziene begroting 2023, ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Graag ontvangt de ODZOB voor 15 juni 2023 de zienswijze, zodat die tijdig kan worden aangeboden aan het Dagelijkse Bestuur en Algemeen Bestuur. Het bestuur van de ODZOB zal de zienswijze betrekken bij het vaststellen van de begroting. Met de ODZOB wordt afgesproken dat het besluit dat genomen wordt in de commissievergadering op 8 mei 2023 betreffende de conceptbegroting zo snel mogelijk na de vergadering met hen gecommuniceerd wordt (onder voorbehoud van het definitieve besluit). Na de raadsvergadering op 30 mei wordt het definitieve raadsbesluit verstuurd.
Het is de bedoeling dat het dagelijks bestuur van de ODZOB deze reactienota vaststelt in de vergadering van 6 juli 2023. De vastgestelde reactienota wordt meteen daarna naar alle gemeenteraden en provinciale staten verzonden. Dit vloeit voort uit recente wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Communicatie
Op voorspraak van het algemeen bestuur heeft er op 5 april al een fysieke bijeenkomst plaatsgevonden waarbij de ODZOB de raden en Staten extra inzicht heeft verschaft in de financiële situatie van de dienst. Daarnaast hebben de 4 regionale GR-en (MRE, GGD, VRBZO en ODZOB) op 13 en 19 april online informatiebijeenkomsten over de ontwerpbegroting 2024 georganiseerd.

Hoe draagt dit voorstel bij aan de doorontwikkeling van de strategische visie?
Alle werkzaamheden die de ODZOB verricht zijn gericht op het veiliger en gezonder maken van de leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Zijn er juridische gevolgen?
Al in 2013 is besloten in te stemmen met de GR ODZOB. Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) in werking. Met de wijziging van de Wgr wordt de politieke verantwoording over gemeentelijke samenwerking versterkt. De Raad krijgt meer mogelijkheden om hun controlerende rol bij gemeenschappelijke regelingen in te vullen en te versterken.
Na in werking treden dient de wetswijziging binnen twee jaar in de GR ODZOB te zijn doorgevoerd. De ontwerpregeling zal door de ODZOB in het 4e kwartaal van 2023 worden voorgelegd aan de deelnemers voor zienswijzeprocedure en dan 1e/2e kwartaal 2024 voor definitieve vaststelling.

Zijn er financiële gevolgen?
Jaarlijks zijn wij verplicht om werkafspraken te maken met de ODZOB. Deze werkafspraken worden voor wat betreft de basistaken (verplichte taken) en verzoektaken (op vrijwillige basis) vastgelegd in een werkprogramma. Daarnaast wordt nog een bijdrage geleverd voor de collectieve taken. Dit zijn taken waarvan de resultaten bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving en waar een duidelijk voordeel ligt in of noodzaak is voor een gezamenlijke aanpak. Ook hiervoor wordt jaarlijks een werkplan met doelen opgesteld. Een overzicht van de herziene begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024 treft u in onderstaande tabel aan.

Geldrop-Mierlo	Begroting ODZOB 2023	Herziene begroting ODZOB 2023	Begroting ODZOB 2024-2027
Basistaken	232.300	260.974	269.819
Verzoektaken	109.875	123.438	157.901
Werkprogramma totaal	**342.175**	**384.412**	**427.720**
Collectieve taken	63.063	70.847	74.149
Bijdrage ODZOB totaal	**405.238**	**455.259**	**501.869**
Eenmalige bijdrage ter aanvulling van de reserves	0	14.591	0
Totale bijdrage	**405.238**	**469.850**	**501.869**

In onderstaande tabel is de begroting van de ODZOB afgezet tegen de bedragen die Geldrop-Mierlo in haar begroting heeft opgenomen.

ODZOB	2023	2024	2025	2026
Begroting ODZOB	469.850	501.869	501.869	501.869
Begroting Geldrop-Mierlo	401.113	401.113	401.113	401.113
Tekort	**-68.737**	**-100.756**	**-100.756**	**-100.756**
Dekking				
Stelpost inflatie/loonstijging	54.146	100.756	100.756	100.756
Restant tekort t.l.v. begrotingssaldo	14.591			

Het tekort zal worden verwerkt in de 1e tussentijdse rapportage 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2027. In deze rapportages zal worden voorgesteld om het merendeel van het tekort te dekken uit de stelpost inflatie \ loonstijging. De ODZOB is niet de enige leverancier met prijsstijgingen. In de eerste rapportage\ begroting zal een analyse van alle prijs/ loonstijgingen worden gemaakt. Dan zal blijken of de stelpost toereikend is.

Zijn er personele gevolgen?
Nee

Evaluatie
De jaarrekening van de ODZOB wordt te zijner tijd ter kennisgeving aan uw raad verzonden.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief van 15 maart 2023.
2. Herziene begroting 2023 ODZOB
3. Ontwerpbegroting 2024 ODZOB en meerjarenraming 2025-2027 ODZOB.
4. Raadsvoorstel inzake instemmen met herzien begroting 2023 ODZOB en ontwerpbegroting 2024 ODZOB.
5. Conceptbrief als reactie op herziene begroting 2023, ontwerpbegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 ODZOB

Geldrop, 16 mei 2023

N.J.H. Scheltens
Secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester